

OPSCHRIFT

Vergadering van: 15 oktober 2013

Nummer: 2013_MC_00499

Onderwerp:
De strijd tegen armoede.- Jef Van Pee

Raadslid(-leden):
Jef Van Pee - CD&V

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Alle armoedestatistieken wijzen al jaren op een groeiend probleem. Armoede slaat vooral hard toe bij de meest kwetsbare groepen in onze samenleving, zoals allochtonen, alleenstaande ouders met kinderen of gezinnen waarin beide partners werkloos zijn.

Ook stijgt elk jaar opnieuw de kinderarmoede in Vlaanderen. Als kinderen opgroeien in een arm gezin, is dat een handicap voor hun hele verdere leven, onder meer wat scholing en latere kansen op de arbeidsmarkt betreft. Op die manier ontwikkelt zich generatiearmoede.

In het bestuursakkoord lees ik dat er een diepgaand Gents Armoedebeleidsplan zal worden opgesteld waarin bijzondere aandacht zal gaan naar kinderarmoede. De vooruitgang die op basis van dit plan wordt gemaakt, zal ons jaarlijks worden gerapporteerd. Bij het nemen van belangrijke beleidsbeslissingen zal het stadsbestuur ook nagaan welke impact deze hebben op het terugdringen van de armoede in de stad.

Op 17 oktober, de Werelddag van verzet tegen extreme armoede, zal de schepen van Armoedebestrijding samen met een spreker met armoede-ervaring een getuigenis afleggen.

Vraag:

1. Op welke punten zal het stadsbestuur zich in eerste instantie focussen om vooruitgang te boeken in de strijd tegen armoede?
 2. Wat wordt er op langere termijn gepland?
 3. Welke bijzondere aandacht zal gaan naar de bestrijding van kinderarmoede?
 4. In welke mate zal aan de middelen voor armoedebestrijding worden geraakt in het kader van de besparingen die de Stad de volgende jaren noodzakelijkerwijs moet doorvoeren?
-

ANTWOORD

17 oktober 2013

In deze commissie zijn een aantal vragen rond armoede gesteld, die ik met uw goedkeuring **samen** zou willen behandelen.

Namelijk, vraag 5 van Sven Taeldeman: Honger op de schoolbanken, vraag 7 van Jef Van Pee: de strijd tegen armoede, vraag 9 van Elke Sleurs: armoede bij kinderen en vraag 11 van Bram Van Braekevelt: opvolging armoedebeleidsplan.

Elke vraag heeft wel een andere invalshoek waar ik dan ook dieper zou op ingaan.

Ik zal **starten met het algemeen kader te schetsen** hoe we met dit stadsbestuur de strijd tegen armoede willen aanpakken.

Dit is ook het antwoord op de vragen van de heer Van Pee.

Het OCMW is de regisseur van het armoedebeleid in deze stad en is nu volop bezig met de opmaak van het armoedebeleidsplan.

Op dit moment doorlopen we een participatief traject zodat het plan breed wordt afgetoetst bij het werkveld, experts en academici en ervaringsdeskundigen.

Het is van belang dat het plan gedragen wordt door alle betrokken partners en stakeholders om onze visie en doelstellingen maximaal te kunnen realiseren.

De doelstellingen in het ontwerpplan bevat 3 grote luiken:

1/ een integrale benadering,

2/ de verschillende betrokken levensdomeinen en

3/ kinderarmoede,

waarbinnen een aantal prioritaire focussen worden gelegd waar we ook op korte termijn (en eigenlijk zelfs nu al) op inzetten.

Hiervoor gaan we samenwerken met onze vele partners, maar het OCMW zelf is natuurlijk ook een belangrijke actor.

1) Met een **integrale benadering** willen we het recht op menswaardig leven verzekeren en de dienstverlening maximaal toegankelijk maken voor alle mensen in armoede. We willen ook een beleid ontwikkelen die rekening houdt met mensen in armoede.

We hanteren hiervoor een actieve rechtenbenadering vb. met de inzet van sociale gidsen.

We willen ervoor zorgen dat mensen de voordelen en premies waar ze recht op hebben ook effectief ontvangen. Vb. door automatische rechtentoekenning mogelijk te maken. Een voorbeeld hiervan is de beslissing om de schoolpremie van het OCMW semi-automatisch toe te kennen.

Ouders moeten die nu niet meer zelf aanvragen, maar worden gecontacteerd door de maatschappelijk werker indien ze er recht op hebben.

We gaan ook het maatschappelijk draagvlak vergroten en werken daarom actief aan sensibilisering. De acties die we organiseren in het kader van 17/10 zijn daar een voorbeeld van,

maar ook de filmvoorstellingen van “Joseph De Rebel” die we hebben georganiseerd samen met de hogescholen en aansluitend debat.

2) Kansarmoede is echter multi-complex en mensen hebben ondersteuning nodig op **diverse levensdomeinen**. Een brede integrale kijk is nodig op vlak van gezin, buurt, werk, levensgeschiedenis enz.

Hefbomen zijn vaak een hoger inkomen en zelfredzaamheid. Daarom is (sociale) activering van groot belang, maar ook een budget om menswaardig te leven. Op korte termijn zal het OCMW de aanvullende financiële hulp herzien. We verwachten van onze diensten binnenkort een overzicht van de mogelijkheden. Op levensdomeinen zoals wonen, leren, werken gaan we actief samenwerken met verschillende stadsdiensten en onze partners. Op dit ogenblik bedraagt het budget van de aanvullende financiële hulp 1.1 miljoen euro en we zouden dit verhogen met 250 000 euro.

3) Ook bij alle acties om kinderarmoede te bestrijden hebben we oog voor alle levensdomeinen van het gezin. “**Elk kind in armoede leeft in een gezin in armoede**”. Maar kinderen moeten vooral ook kansen krijgen. Prioritaire acties waar we al mee gestart zijn: schoolse ondersteuning met een zeer goede samenwerking met De katrol en Uilenspel, de uitbreiding van het sociaal steunfonds, de semi-automatisering van de schoolpremie, het project “alle gezinnen online”.

Naast deze concrete uitwerking is het armoedebeleidsplan ook een document die een **visie op lange termijn** uitdraagt. Binnen de 3 inhoudelijke luiken willen we daarom een integrale aanpak op verschillende levensdomeinen, zoals wonen, leren, werken, gezondheid en vrijetijd.

Ik ga nu verder in op de **vragen rond kinderarmoede** van Sven Taeldeman, Elke Sleurs, Bram Van Braekevelt en ook een deelvraag dan Jef Van Pee.

Ze haalden een recent nieuwsbericht aan om een aantal vragen te stellen rond de aanpak van kinderarmoede, namelijk ‘**kinderen die op school zonder eten aankomen**’.

We weten inderdaad dat bepaalde scholen in Gent met deze problematiek te kampen hebben. Dit is geen recent fenomeen, maar we vangen inderdaad het signaal op vanuit het werkveld en de scholen dat het aantal toeneemt.

Er bestaat hier geen wetenschappelijk onderzoek over, maar we kunnen wel aannemen dat een toename van armoede hier aan de basis ligt.

Zoals al gezegd: Het bestrijden van kinderarmoede willen we goed vervat zien in de inclusieve aanpak die centraal staat in het armoedebeleidsplan. Daarnaast opteren we ervoor om een afzonderlijke doch gecoördineerde aanpak/aansturing van het thema.

Bestrijden van kinderarmoede is voor het OCMW niet nieuw. **Binnen zijn actor-rol kiest het OCMW** bewust voor kwaliteit en wil bestaande zaken uit de vorige jaren die goed zijn bestendigen, bijsturen en optimaliseren. Elk jaar een groot aantal nieuwe acties opstarten is geen goede keuze. Maar natuurlijk moet er wel ruimte zijn om te experimenteren met nieuwe acties zodat we blijven inspelen op nieuwe noden, nieuwe opportuniteiten.

Er werden al duurzame acties uitgewerkt die verankerd zitten in de werking van de sociale dienst.

Met de cel integrale gezinsbegeleiding wordt intensief gewerkt met gezinnen die kampen met een complex geheel van problemen. De cel bereikt ongeveer een 100-tal gezinnen per jaar. Een ander voorbeeld is de vakantiewerking waar kinderen van cliënten worden opgevangen tijdens vakanties. Veel kinderen die opgroeien in kansarme gezinnen komen niet aan bod in het reguliere jeugdwerk omwille van financiële en andere drempels. Maar het zijn vaak net deze kinderen die het meeste lijden onder een gebrek aan vrijetijdsbesteding en nood hebben aan extra ondersteuning.

Het OCMW wil kinderen en ouders niet enkel individueel benaderen, maar hen participatief en versterkend laten deelnemen aan hun hulpverlening.

We willen ouders en kinderen meer weerbaar maken, want deze weerbaarheid is een essentieel onderdeel om uit armoede te komen. Kinderen kunnen de hefbomen zijn om generatiearmoede te doorbreken!

Het OCMW heeft dit jaar ook een aantal nieuwe en versterkende maatregelen genomen. Het is eerder al besproken: met het versterken van het Sociaal steunfonds, maar ook de semi automatisering van de schoolpremie en de verhoging van de middelen voor schoolse ondersteuning met 15 000 euro, enz.

We mogen ook niet vergeten dat het OCMW van een grootstad ook een belangrijke **voorbeeldfunctie heeft**. We investeren dan ook regelmatig in **kennisoverdracht** en **disseminatie** naar andere OCMW 's en andere organisaties met betrekking tot dit thema.

Met dit overzicht werden de genomen initiatieven en de rol die het OCMW hierbij speelt, toegelicht.

Nu ga ik nog verder in op een aantal specifieke vragen:

1/Van mevrouw Elke Sleurs:

Welke communicatie is er tussen scholen en het OCMW bij het opvolgen van kinderen in armoede of in moeilijke gezinsomstandigheden?

Welke rol wordt hierin gespeeld door de CLB's?

Er zijn individuele contacten met de school, het CLB en brugfiguren wanneer er vragen rijzen rond het kind en het schoolse presteren. In de praktijk betekent dit vaak dat deze problemen in relatie staan met de thuissituatie. Het CLB zal ook doorverwijzen naar de hulpverlening als ze problemen vaststelt.

Daarnaast is er ook structureel overleg op beleidsniveau binnen de werkgroep structureel casusoverleg en binnen de werkgroep kleuterparticipatie.

2/ de vraag van Bram Van Braekevelt rond de opvolging van het armoedebeleidsplan

Hoe verloopt die participatie?

Wat zijn de verdere stappen en timing van het traject voor een integraal armoedebeleidsplan?

Zoals ik in het begin vermeldde, legt het armoedebeleidsplan een participatief traject af zodat het plan breed wordt afgetoetst en besproken zowel door het werkveld als experts en academici.

Dit traject is inderdaad deze zomer gestart met een armoedeforum met academici begin juli en een armoedeforum met het brede werkveld eind augustus. Onze werkwijze bestaat erin om de visie, strategisch en operationele doelstellingen en acties rond de 3 inhoudelijke luiken integrale benadering, levensdomeinen en kinderarmoede, aan hen voor te leggen en hun feedback vervolgens te integreren in het plan.

Het armoedebeleidsplan werd vorige week ook voorgelegd op het eerste regisseursoverleg welzijn. Dit halfjaarlijks overleg voorgezeten door collega Tapmaz brengt een twintigtal lokale regisseurs van verschillende beleidsthema's bijeen. Vanuit dit partnerschap willen we ook tot een breed gedragen document komen.

Het inspraaktraject loopt dus van juli tot oktober. De verwerking gaat van start in november en december. Het beslissingstraject zal vervolgens in het voorjaar van 2014 plaatsvinden.

3/ de laatste vraag van Jef Van Pee:

In welke mate zal aan de middelen voor armoedebestrijding worden geraakt in het kader van de besparingen die de Stad de volgende jaren noodzakelijkerwijs moet doorvoeren?

Het is niet voor niets dat armoedebestrijding als eerste hoofdstuk opgenomen is in het bestuursakkoord. In de komende legislatuur zullen we armoedebestrijding blijvend op de politieke agenda plaatsen.

Als OCMW voorzitter en schepen van armoedebestrijding zie ik natuurlijk ook opportuniteiten. Het bestuursakkoord stelt duidelijk dat we een geïntegreerd stedelijk welzijnsbeleid ontwikkelen, waarvan de coördinatie zal genomen worden door het OCMW. Hierdoor zullen er natuurlijk (financiële) verschuivingen van de stad naar het OCMW plaatsvinden. Deze middelen zullen dus geen saneringsoefening ondergaan.

Daarnaast blijft de werking van het OCMW ook intact. Het OCMW zal de al geleverde inspanningen aanhouden en natuurlijk op bepaalde punten versterken. In het komende meerjarenplan zal de OCMW-raad zich uitspreken over het beleid van de komende jaren en de accenten. In januari zal ik de gemeenteraadsleden dan ook kunnen informeren over het uitgestippelde beleid.

Bijkomende vragen op Commissie

1/Van Pee:

- Hoe gaat u dit bewaken?
- Hoe gaat u de toenemende dualisering van de maatschappij aanpakken?

Antwoord RC:

- constante aandacht voor de armoedetoets van elke besluitvorming, ook in het college.
voorbeeld: armoede toets bij de Vrijetijdparticipatie, samen met schepen Storms, Tapmaz, Decruynaere.

-door de nadruk te leggen op de onrechtvaardigheid en de solidariteit die hierbij kan getoond worden, te benadrukken. En door de mensen die net boven bepaalde inkomensgrens zitten ook mee te nemen in deze ondersteuning. De maatregelen niet enkel beperken voor mensen met leefloon, maar de verschillende groepen die het moeilijk hebben te omvatten. Ook door nauwe samenwerking met alle organisaties.

2/Sleurs: -

Ook aandacht voor de nieuwe armoede?

Antwoord RC:

Ik wil deze maatregelen niet beperken tot mensen met een leefloon. Ook mensen in omniostatuu, werklozen en mensen in schuldbemiddeling, wil ik hierbij betrekken.
